

Hansa torpederades av okänt fartyg

Ljuskägla riktades mot det sjunkande fartyget

Strålkastarljus från närmare 2,000 meters håll mot olycksplatsen, ljuset sågs i Visby

En rad omständigheter tyda nu på att »Hansa» blev torpederad på sin sista färd till Visby. På militärt håll här är man dock av den uppfattningen att endast en torped avlossats mot fartyget och att denna träffat i förskeppet. Att en torped och inte en mina sänkt »Hansa» stämmer också bäst överens med skadornas förmodade omfattning.

Det sensationella meddelandet om de överlevandes uppgifter angående strålkastarljuset vid lördagens militärförhör slog via radion ned i Visby som en blixt från klar himmel. Givetvis var denna utomordentligt betydelsefulla iakttagelse det första som de räddade rapporterade till de militära myndigheterna vid sin ankomst till Visby på fredagen, men på grund av sakens synnerliga vikt kunde ingenting offentliggöras förrän högkvarteret och utrikesdepartementet underrättats. Det detaljerade förhöret med de båda överlevande vidtog på lasarettet i Visby klockan 12,30 på lördagen under ledning av chefen för Gotlands trupper generalmajor S. Akerhielm. Stenografiska referat upptogs av de båda berättelse som ha full överensstämmelse.

Det anses emellertid att styrman Thuresson uppskattning av avståndet till ett par tusen meter är i högsta laget. Just i mörker har man en benägenhet att tycka avstånd på sjön är längre än de verkligen är. Strålkastarljuset riktades enligt bådas berättelse direkt på »Hansa», och det är troligt att ubåten — några främmande övervakningsfartyg uppges icke ha varit siktade här på senaste tiden — efter att ha avlos-

sat sin torped satte strålkastaren mot »Hansa» för att utröna effekten av torpederingen. Allting tyder på att skadorna koncentrerats till förskeppet. I förliga lastrummet fanns bl. a. ett par postsäckar och en last plywood, vilket allt hittades drivande vid olycksplatsen. Sannolikt har torpeden slitit upp ett gapande hål i fartygsidan nära stäven, genom vilket en del av den förliga lasten vid sänkningen flutit ut. Genom skadan har »Hansa» antagligen börjat gira åt ena hållet, och det är därför inte alls egendomligt, att ubåtens strålkastare kommit att riktas något akterifrån mot »Hansa» strax efter torpederingen. De avsevärda skadorna i förskeppet låta också förmoda att besättningen och passagerarna på fördäck ljutit en så gott som omedelbar död.

En iakttagelse, som intresserar de militära myndigheterna i hög grad, är den som arbetaren Oskar Jakobsson från Länna gjorde på fredagsmorgonen och som tidigare omnämnts i Gotlänningen. Jakobsson kom in till staden genom Söderport klockan 5,15 på morgonen för att börja sitt arbete i Visby, då han långt ut till havs i riktning mot olycksplatsen iakttog ett kraftigt ljussken, vilket liksom vajade över himlen tre gånger. På militärt håll anser man det osannolikt att en strålkastare kan vara synlig på så långt håll, utan det torde då snarare vara själva explosionen, som genom något optiskt fenomen kommit att återges i tredubbel vision på himlen. (Forts. å sid. 6.)

Fr. v. Kaptenerna Erik Beronius, Tage Ljungholm och A. Emanuel omtala över sjökortet hur de dirigerade sina hjälpfartyg.

»Hansas» undergång skedde först kl. sex?

Marinens pressdetalj uttalar sig om ryktena om torpedering

Med anledning av uppgifterna om en siktad ubåt och ljud från dieselmotorer natten efter »Hansas» undergång meddelar marinens pressdetalj att någon rapport härom icke ingått till marinledningen. Däremot ha i samband med spaningarna efter »Hansa» ett antal svenska örlogsfartyg varit i verksamhet utanför Gotlands nordvästra kust, vilket möjligen kan förklara uppkomsten av ryktena. En av kustflottans jagare avpatrullerade samma natt som »Hansa» gick under Gotlandsbåtarnas väg mellan Visby och Landsort. Från jagaren siktades även de båda Gotlandsbåtarna till sjöss syd Landsort.

Sedan under söndagen meddelades ingått att en person bosatt vid Halls fiskeläge vid Hallshuk, fiskaren Bengt Karlsson, kl. 6,02 på morgonen den 24 hört en kort skarp

knall från havet, har man, meddelas det i försvarsstaben, gjort en beräkning över vilken position »Hansa» haft vid den tidigare antagna tidpunkten för dess undergång, d. v. s. omkring kl. 5 om fartyget bibehållit den fart det hade då styrman Thuresson gick och lade sig. Styrman Thuresson uppges att »Hansa» passerade Landsorts boj kl. 1,07 och att dess fart mellan kl. 1 och 3 var högst 8 knop. Det synes därför föga troligt att fartyget var på olycksplatsen kl. 5. Med hänsyn till den av trafikflygplanets förare angivna platsen för olyckan och vrakdelarnas drift med vinden har man skäl anta att olyckan inträffade omkring kl. 6.

Kapten Mohlins armbandsur, som stannade på kl. 5,09, har undersökts av urmakare Sten Magnusson i Visby, som konstaterade att orsaken till klockans stoppande icke varit vattenskada, utan berott på att en skruv kilats fast. Därmed har klockan som ett vittnesbörd om tiden för olyckans inträffande förlorat sitt värde.

Styrman Thuresson anser det icke uteslutet, att katastrofen inträffat senare än 5,10, enär ljusningen kom mycket snart efter olyckan.

Med ledning av de uppgifter man nu har tillgång till kan det fastslås, att den iakttagelse hr Oskar Jakobsson gjorde kl. 5,15 på fredagsmorgonen icke kan ha varit något med katastrofen att göra. Det måste ha varit ljuset från svenska örlogsfartyg han sett, framhåller kommandanten Berg.

Hull vill avgå men får icke

Roosevelt obenågen bevilja Hulls avskedsansökan

— Enskilt till Gotlänningen från UP —

WASHINGTON, 27 nov. Utrikesminister Hulls avskedsansökan har verkligen inlämnats, förklaras på initierat håll i Washington, men presidenten är obenågen att bevilja den. Om Hull lyckas övertala Roosevelt att göra detta kommer med säkerhet chefen för krigsmobiliseringsbyrån James Byrnes att utnåmnas till hans efterträdare.

Hur ärendet kommer att avgöras är ovisst, anse Hulls närmaste medarbetare. Det är fråga om en avgivning mellan Hulls begäran att få sköta sin vacklande hälsa och presidentens önskan att behålla honom

Plakat mot Hitler på plank i Berlin

Hitler blev dövd efter attentatet men är nu mycket bättre

— Enskilt till Gotlänningen från UP —

MADRID, 27 nov. En tid efter bombattentatet den 20 juli blev Hitler plötsligt fullständigt dövd på grund av en öronskada, men han är nu mycket bättre, uppges resande från Berlin. De avslöjade samtidigt att plakat riktade mot Hitler i tisdags natt förra veckan spikades upp på husväggar och plank i Berlin. De revos dock snabbt ned av SS-trupper sedan de upptäckts i gryningen.

På dessa plakat stod följande att läsa: »Den 20 nov. 1942 inleddes den sjätte arméns undergång vid Stalinograd på Hitlers order, den 20 nov. 1944 började tillintetgörandet av Hitler och hans drängar. De ha offrat det tyska folket, men Tyskland får icke dö som sjätte armén. Ned med Hitler!»

I den engelska tidningen Daily Mail meddelas att dr William Brown, som på brittiska utrikesdepartementets uppdrag undersökt fallet Hitler i egenskap av psykolog är övertygad om att Hitler lider av en psykisk rubbning. Vid ett föredrag i Oxford yttrade Brown att Himmler sannolikt snarare kommer att döda Hitler än att spärra in honom på ett sinnessjukhus. Han tillade att nazistpartiet nu förbereder en aktion för att i tyskarnas ögon göra Hitler till gud.

med hänsyn till det höga anseende han åtnjuter bland de förenade nationerna. Hulls närvaro vid avgörandet av den internationella säkerhetsorganisationen anses starka Förenta staternas ställning även om han inte är vid full hälsa.

Ytterligare fyra befaras borta

Namnuppgifter föreliggande nu på 86 som följde »Hansa» i djupet

STOCKHOLM, 27 nov. (TT). Utöver de 82 personer, vilka tidigare uppgetts ha följt med »Hansa» och som med allra största sannolikhet omkommit vid katastrofen är det ytterligare minst fyra, som befaras ha för-olyckats.

Nynäshamnspoliserna har sålunda fått meddelande om en dam, som på torsdagen reste från Almhult till Stockholm och för medpassagerare på tåget uppgav att hon skulle till Nynäshamn. Hon hade med sig en resevisa på vilken stod Anderson, Havgdhem, och man befarar att hon varit med på Gotlandsbåten och undersökningar härom pågå. Undersökningarna gälla vidare en liten flicka i treårsåldern. Den lilla vis-yfflickan Britt Karlsson, som fastslagits ha varit med på »Hansa», var sex år. I Nynäshamn säger sig emellertid polispersonalen och andra strax före ångarens avgång ha observerat en flicka i 3 å 4-årsåldern, vilken talade dåligt och anses alltså icke ha kunnat vara identisk med en sexåriga Britt.

Se i ö. andra artiklar i dagens nummer!

Flygande slagskepp bombardera Tokio

Ny raid i dag mot industrimål, splitterny eskader från Saipan

— Enskilt till Gotlänningen från United Press —

WASHINGTON, 27 nov. Det amerikanska krigsdepartementet meddelar att extratunga flygande fästningar, s. k. flygande slagskepp, på måndagen ånyo bombarderat industrimål i Tokiodistriktet. Tokio anfölls senast i fredags i förra veckan samtidigt som från amerikanskt håll meddelades att en splitterny eskader extratunga flygande fästningar baserats på ön Saipan i Marianerna. Samtidigt utlovades att fredagens angrepp skulle utgöra upptakten till en serie tunga slag mot den japanska hemorten.

I en radioutsändning från Tokio i dag förklarades, att fientliga plan kl. 13 flögo in över Tokiodistriktet, där de nu äro invecklade i strid med japanska jaktplan. Kl. 13 tekiotid motsvarar kl. 5 stockholmstid.

Överbefälhavaren i Stillahavsområdet ambal Nimitz meddelar att 16 japanska fartyg, däribland en tung

kryssare och en jagare, sänktes öster om Filippinerna i fredags av fartygsbaserade amerikanska plan, som dessutom sänkte flera mindre japanska båtar och skadade åtskilliga andra fartyg.

I en senare radioutsändning från Tokio meddelades att endast obetydliga skador på icke militära mål anställdes. Regn och lågtgående moln hindrade precisionsbombning.

Hansa förföljdes av okänt fartyg

Uppseendeväckande rapport från befälhavaren på s/s Slite

Befälhavaren på ång. Slite, kapten Robert Sahlberg, meddelade i går kväll, att han på kvällen den 23 nov., alltså i torsdags, var på väg in mot Landsort med 7 å 7 1/2 knops fart. Omkring kl. 23 kom ett okänt fartyg in mot »Slite» och gick sedan parallellt med detta nordvärt hän mot Landsort. Det främmande fartyget höll en något högre fart än »Slite». Kl. 1,30, då man befann sig 3-4 distansminuter söder om Landsort, mötte de båda fartygen »Hansa» på sydgående.

Kapten Sahlberg meddelar, att det främmande fartyget förde två topplantärnor och sidoljus, men något om fartygets silhuett kan han inte säga. I varje fall kan det inte ha varit någon ubåt, då en sådan givetvis inte för ljus av närmda slag.

Kl. 1,40 gjorde det främmande fartyget plötsligt en gir bakhind och satte kurs efter »Hansa». Det såg naturligtvis egendomligt ut, och kapten Sahlberg anmärkte också till sin rorgångare att det var en egendomlig manöver.

På marindistriktet i Visby har man räknat ut, att avståndet mellan »Hansa» och det främmande fartyget måste ha varit cirka 2 1/2 distansminuter, d. v. s. något mer än 4,300 m. På ett sådant avstånd borde topplantärnorna ha kunnat synas från »Hansa», men styrman Thuresson har på särskild fråga härom meddelat, att han icke iakttagit ljus från något fartyg i »Hansas» kölvatten, trots att han vid flera tillfällen haft uppmärksamheten riktad bak-

(Forts. å sid. 6.)